

FW: Tillögur Velferðarvaktarinnar gegn brotthvarfi nemenda úr framhaldsskólum

Til : Fanney Dórothe Halldórsdóttir;Bæjarstjórn
Frá : Haraldur Líndal Haraldsson
CC : Elín S. Kristinsdóttir
Heiti : FW: Tillögur Velferðarvaktarinnar gegn brotthvarfi nemenda úr framhaldsskólum
Málsnúmer : 1712150
Málsaðili : Velferðarráðuneytið
Skráð dags : 12.12.2017 07:45:39
Höfundur : Velferðarráðuneytið

Viðhengi ATT00001.gifATT00001.gif

Komið þið sæl,
Sjá póst hér að neðan.

Með kveðju/ best regards,

HARALDUR L. HARALDSSON
BÆJARSTJÓRI / MAYOR

Strandgata 6 | 220 Hafnarfjörður | Sími 585 5501 | 664 5503 | www.hafnarfjordur.is

image001.png

From: Siv Friðleifsdóttir [mailto:siv.fridleifsdottir@vel.is]

Sent: mánudagur, 11. desember 2017 17:42

To: dalla@kirkjan.is; regina.asvaldsdottir@akranes.is; eirikur@akureyri.is; arneshreppur@arneshreppur.is; sveitarstjori@asahreppur.is; valtyr@blaskogabyggd.is; arnar@blonduos.is; elias@bolungarvik.is; gunnlaugur@borgarbyggd.is; borg@eldhorn.is; elly.katrin.gudmundsdottir ; sif@breiddalur.is; sveitarstjori@dalir.is; bjarnith@dalvikurbyggd.is; sveitarstjori@djuvovogur.is; eyjaogmiklaholtshreppur@vortex.is; esveit@esveit.is; eything@eything.is; gunnarb@fjallabyggd.is; pall.b.gudmundsson@fjardabyggd.is; bjorni@egilsstadir.is; gi@fljotsdalur.is; floahreppur@floahreppur.is; gunnar@gardabaer.is; robert@grindavik.is; sveitarstjori@gogg.is; thorsteinn@grundarfjordur.is; sveitarstjori@grenivik.is; Haraldur Líndal Haraldsson ; gaviaisl@vortex.is; jon@fludir.is; einar@hunavatnshreppur.is; gudny@hunathing.is; sveitarstjori@hvalfjardarsveit.is; aldís@hveragerdi.is; snorri@horgarsveit.is; gisli@isafjordur.is; jenny@drangnes.is; gudny@kjos.is; armann@kopavogur.is; sveitarstjori@langanesbyggd.is; haraldur@mos.is; sveitarstjori@vik.is; kristjanthor@nordurthing.is; isolfur@hvolsvollur.is; agust@ry.is; sveitarstjori@reykholar.is; kjartan.m.kjartansson@reykjanesbaer.is; borgarstjori@reykjavik.is; helga.laxdal ; sigruna@sandgerdi.is; asgerdur@seltjarnarnes.is; vilhjalmur@sfk.is; sveitarstjori@klaustur.is; hafnir@simnet.is; kristofer@skeidgnup.is; arnihjorl@gmail.com; sveitarstjori@myv.is; kristinn@snb.is; sveitarstjori@strandabyggd.is; sturla@stykkisholmur.is; petur@sudavik.is; svalbardshreppur@svalbardshreppur.is; sveitarstjori@svalbardsstrond.is; asta@arborg.is; magnusstefansson@svgardur.is; bjorningi@hornafjordur.is; astap@skagafjordur.is; magnus@skagastrond.is; asgeir@vogar.is; gunnsteinn@olfus.is; sveitarstjori@talknafjordur.is; skrifstofa@tjorneshreppur.is; ellidi@vestmannaeyjar.is; baejarstjori@vesturbyggd.is; olafur@vopnafjardarhreppur.is; dagbjort@thingeyjarsveit.is

Subject: Tillögur Velferðarvaktarinnar gegn brotthvarfi nemenda úr framhaldsskólum

Tillögur Velferðarvaktarinnar um aðgerðir til að auka hlutfall nemenda sem ljúka framhaldsskólanámi	
--	--

Ágæti framkvæmdastjóri sveitarfélags.

Þar sem fjallað er um grunnskólann í neðangreindum tillögum Velferðarvaktarinnar eru þær sendar sveitarfélögunum til skoðunar. Farið er þess á leit að neðangreindum texta verði komið áfram til kjörinna fulltrúa í þínu sveitarfélagi.

Velferðarvaktin telur mikilvægt að sem flest ungmenni geti stundað nám við hæfi og þannig stuðlað að farsælu lífi til framtíðar. Hátt hlutfall brotthvarfs nemenda úr framhaldsskólum á Íslandi er því áhyggjuefni. Samkvæmt Hvítbók menntamálaráðuneytis er hlutfall fullorðinna án framhaldsskólaprófs hið hæsta meðal Norðurlandanna og það fimmta hæsta meðal OECD-ríkja eða um 30%. Þar kemur fram að hægt gengur að hækka menntunarstig þjóðarinnar og að þetta háa hlutfall fólks án framhaldsskólamenntunar geti haft alvarlegar efnahagslegar og félagslegar afleiðingar. Samkvæmt skýrslu Barnaheilla-Save the Children á Íslandi, *Ending Educational and Child Poverty in Europe*, sem fjallar um fátækt barna og tengsl bágs efnahags við skort á tækifærum og menntun, er skortur á menntun einn helsti áhættuþáttur fátæktar og er brotthvarf einn þeirra mælikvarða sem stuðst er við. Samkvæmt skýrslunni er brotthvarf barna úr framhaldsskólum á Íslandi um 19%, en í Danmörku 8%, Svíþjóð 7%, Finnlandi 9% og Noregi 11%. Meðaltal brotthvarfs í Evrópu er 11%. Eitt af meginmarkmiðum Evrópu 2020 áætlunarinnar er að minnka brotthvarf úr framhaldsskólum niður fyrir 10% fyrir árið 2020. Miðað við þróunina hér á landi undanfarin ár er líklegt að ekki muni takast að koma brotthvarfi niður fyrir það mark fyrir en árið 2030 nema sérstaklega verði spornað við.

Velferðarvaktin telur að með eftirtöldum aðgerðum geti stjórnvöld stuðlað að bættu hlutfalli nemenda sem ljúka framhaldsskólanámi:

1. Vinna markvisst að þeim árangri sem stefnt er að í Hvítbók menntamálaráðuneytisins um umbætur í menntun, en þar er sett það markmið að 60% nemenda ljúki námi úr framhaldsskóla á tilsettum tíma árið 2018 ? úr 44% árið 2014.
2. Styrkja forvarnir og heilsueflingu og bregðast strax við með heildrænum hætti ef vart verður við vanda nemanda í grunnskóla.
3. Tryggja að stuðningur sem nemandi þarfnast í grunnskóla verði einnig tryggður í framhaldsskóla.
4. Að skima í grunnskóla fyrir einstaklingum í áhættu á brotthvarfi.
5. Auka stuðning við skóla vegna sértækra aðgerða sem sporna við brotthvarfi.
6. Efla náms- og starfsfræðslu í grunn- og framhaldsskólum til að stuðla að markvissu námsvali ungmenna og gefa nemendum kost á að ljúka námi á sínum forsendum.
7. Efla geðheilbrigðisþjónustu við framhaldsskólanema með greiðara aðgengi að sálfræðingum, þeim að kostnaðarlausu.
8. Auka aðgengi að félagsráðgjöf innan skólanna til að koma til móts við félagslega stöðu nemenda.
9. Auka stuðning við starfsfólk skólanna og laða ungt fólk að kennaranámi svo skólarnir þróist sem öflug lærdómssamfélög sem ungmenni sækjast eftir að vera hluti af.
10. Tryggja öllum nemendum í elstu bekkjum grunnskóla og framhaldsskóla stuðning við nám og heimanám s.s. með námsverum.
11. Auka aðgang að hljóðbókum og kynna kosti hljóðbóka fyrir nemendum og að allir sem vilja geti nýtt sér þær til náms.
12. Ungmönnum sem hafa horfið frá námi verði boðið upp á einstaklingsmiðuð úrræði til að koma aftur í nám. Líta má til aðferðarfræðinnar í átaksverkefninu ?Nám er vinnandi vegur? sem fyrirmynd.
13. Tryggja að allir nemendur eigi kost á að fara í framhaldsnám óháð aldri.

14. Tryggja að skipulag framhaldsskóla geri ráð fyrir nægum frí- og hvíldartíma nemenda og jöfnu aðgengi allra að félagsstarfi.

Hvítbók menntamálaráðuneytis https://www.stjornarradid.is/media/menntamalaraduneyti-media/media/frettir/Hvitbik_Umbaetur_i_menntun.pdf

Skýrsla Save the Children, Ending Educational and Child Poverty in Europe
https://www.savethechildren.nl/sci-nl/media/Save-the-children/PDF/ending_educational_and_child_poverty_in_europe_02-12-2016.pdf

Ofangreindar tillögur voru samþykktar á fundi Velferðarvaktarinnar þann 29. nóvember sl.

F.h. Velferðarvaktarinnar,

Siv Friðleifsdóttir, formaður

Siv Friðleifsdóttir, sérfræðingur / Senior Advisor
Velferðarráðuneyti / Ministry of Welfare
Skógarhlíð 6, 105 Reykjavík, Iceland
Sími/Tel: (354) 545 8100 - Fax: (354) 551 9165 .
velferdarraduneyti.is / [Fyrirvari/Disclaimer](#)

[FYRIRVARI / DISCLAIMER](#)